

[Boligministeren.]

mål — i øvrigt vil en række af dem kunne behandles i et eventuelt udvalg.

Der er sagt en del om det sociale boligbyggeri som det favoriserede byggeri efter det fremsatte forslag. Jeg synes, at det at tale om en favorisering, som skulle gå ud på gennem regulering at favorisere dette byggeri, er ligesom at stille tingene lidt på hovedet. Det faktiske er jo, at der er ingen form for boligbyggeri, der er så stærkt reguleret og kontrolleret som det sociale byggeri. Det har en lovgivningsmæssig ramme, en fastslået ramme for, hvad der overhovedet kan sættes i gang. Det er kontrolleret på priser, på kvalitet og med nøjagtig fastsættelse af de tidspunkter, hvor det sættes i gang, ligesom ikke mindst hele dets økonomi, driftsøkonomi og husleje problemer, er under offentlig kontrol.

Det lovforslag, der her er fremsat, betyder i virkeligheden, at man på alle felter åbner for og sikrer det mere industrialiserede byggeri for at opnå den forøgelse af boligbyggeriet, som jeg regner med vi alle tilstræber i de kommende år, og det skulle man altså nå ved dels at øge langtidsplanlægningen fra 3 til 5 år, dels ved at øge rammen, inden for hvilken det industrialiserede byggeri kan gå i gang. Når lovforslaget har nævnt udvidelsen af rammen for det sociale langtidsplanlagte byggeri, er grunden alene den, at det er kun på det område, det er nødvendigt med en lovændring for at udvide rammerne. Det er tanken at foretage en tilsvarende forøgelse af denne byggeform for det private byggeri, sådan at der skulle ske en forøgelse på ca. 5.000 lejligheder pr. år i de kommende år af det industrialiserede byggeri.

Hidtil kan man vel sige at det sociale byggeri har været banebrydende for montagebyggeriet, og det er ganske naturligt, at man har haft mulighed for at arbejde med de store enheder, der må være en forudsætning for det mest vidtgående rationaliserede byggeri og deraf følgende billigørelse. Det er det sociale byggeris indsats, som nu har gjort det muligt at etablere fabrikker, der specialiserer sig i elementfremstilling. Denne udvikling kan jo også komme det private byggeri til gode, idet det i stor udstrækning kan anvende de standardiserede bygningsdele, som nu er

ved at komme frem inden for dansk boligproduktion. Jeg mener også, at en udbygning af dette langtidsplanlagte byggeri vil kunne øge konkurrencen mellem de forskellige firmaer, der beskæftiger sig hermed, så at produktionen ikke behøver at være samlet på enkelte virksomheder. Bygherrer, der arbejder med lavt byggeri i grupper af en vis størrelse, vil også, såfremt deres byggeri opfylder de krav, der må stilles for, at det kan betragtes som industrialiseret, kunne finde plads inden for kvotaerne for privat, langtidsplanlagt byggeri. Vi har jo allerede lavt byggeri i Albertslund, og vi har privat opført lavt byggeri i Niverød under disse langsigtede byggeformer.

Det sociale byggeris efter min mening overordentlig store betydning for landets boligforsyning gennem en årrække kan man vel ikke bestride. Under forudsætning af, at der i de kommende år skal være en stærk vækst i boligbyggeriet, synes jeg den foreslåede forhøjelse af dette byggeris rammer er rimelig. Jeg har jo også hørt i dag, at enkelte ordførere netop har givet udtryk for kritik af, at der ikke var en større udbygning af det sociale byggeris rammer.

Hvad den almindelige debat om montagebyggeriet angår, kan man sige, at den er udtryk for, at byggeriet hos os befinder sig i en overgangsform mellem den gamle byggeform og den moderne teknik. Målet må vel være også på dette område at udnytte de forhåndenværende ressourcer på den bedst mulige måde, så vi får vel nok brug for alle de gode kræfter, der kan sættes ind, hvis byggeproblemet skal løses. Men netop en forøgelse af det mere teknisk avancerede og det arbejdskraftbesparende byggeri vil jo øge byggekapaciteten og derved skabe grundlag for at afvikle restriktionerne. At gøre dette straks for alle områder, er der vel næppe mange der tør tage ansvaret for i dag, men såfremt der inden den endelige frigivelse kan oparbejdes en kapacitet, der kan tilfredsstille de rimelige krav til boligbyggeriet og dets omfang, vil vi bedre kunne tage de fornødne skridt til en endelig frigivelse, til en endelig afvikling af restriktionerne.

Det industrielle produktionsapparat vil imidlertid ikke kunne bygges op, uden at vi skaber de nødvendige rammer for op-